

Breek de Keten

Manieren om online nepnieuws en desinformatie te bestrijden

Snelle ontwikkelingen in sociale netwerktechnologieën hebben een revolutie teweeggebracht in de mogelijkheden van communicatie van persoon tot persoon, in het bijzonder door de geografische grenzen die ooit culturen en nationaliteiten scheidden, overbodig te maken. Communicatie, zowel van ideeën als van informatie, is nu aantoonbaar de krachtigste vorm van actie geworden (Henrikson, 2006). Veel mensen wenden zich tot online media om de informatie te krijgen die ze willen (Europese Commissie, 2018). De verspreiding van zowel desinformatie als nepnieuws kan een reeks gevolgen hebben, zoals het bedreigen van onze democratieën, het polariseren van debatten, en het in gevaar brengen van de gezondheid, veiligheid en het milieu van EU-burgers. Grootschalige desinformatiecampagnes zijn een grote uitdaging voor Europa en vereisen een gecoördineerde reactie van EU-landen, EU-instellingen, sociale netwerken, nieuwsmedia en EU-burgers (Europese Commissie).



Volgens een Flash Eurobarometer-studie (Fake News and Disinformation Online) is 37% van de respondenten van mening dat zij elke dag of bijna elke dag met nepnieuws in aanraking komen. Een grote meerderheid van de respondenten is van mening dat het bestaan van nepnieuws in hun land een probleem is, althans tot op zekere hoogte (85%). Bovendien zijn veel Europeanen (71%) er op zijn minst "enigszins zeker" van dat zij nepnieuws of desinformatie kunnen herkennen, slechts 15% zegt daar zeer zeker van te zijn.



Hoewel nepnieuws en desinformatie al enkele jaren een probleem vormen, is na het uitbreken van COVID-19 de hoeveelheid nepnieuws aanzienlijk toegenomen, met ernstige gevolgen voor de volksgezondheid. Enkele voorbeelden zijn te vinden in de zogenaamde kuren die veel mensen troffen en hen zichzelf lieten schaden, zoals het drinken van bleekwater, het eten van knoflook, het dragen van warme sokken en het smeren van ganzenvet op iemands borst (DW.COM, 2022). Op basis van deze feiten kunnen we concluderen dat nepnieuws en desinformatie verschillende gedragspatronen kunnen creëren en iemands beslissingen kunnen beïnvloeden.

In deze situatie zijn senioren het meest kwetsbaar. Mensen van 65 jaar en ouder hebben bijna vier keer meer kans om nepnieuws te delen op sociale media dan jongeren (US. News, 2019). Zo bleek uit de studie die werd uitgevoerd door de onderzoekers van het Social media and Political Participation Lab van de New York University en Princeton University dat slechts 3 procent van de mensen tussen 18-29 jaar links van nepnieuwssites deelden, vergeleken met 11 procent van de mensen ouder dan 65 jaar. Kritisch is dat de associatie met leeftijd onafhankelijk lijkt te zijn van de ideologische of partijdige affiliaties van de respondenten (Princeton University, 2019).

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Omdat het senioren ontbreekt aan mediageletterdheid en ICT-vaardigheden, hebben enkele ngo's, onderzoekscentra en organisaties in het kader van het Erasmus+-programma het project opgestart om de mediageletterdheid van oudere burgers te verbeteren en desinformatie en nepnieuws te bestrijden.



Break The Chain is een door Erasmus+ gefinancierd project dat volwassenen wil helpen de impact van nepnieuws en desinformatie op hun gedrag te identificeren en manieren te vinden om de situatie af te wisselen. Het project is op 1 december 2021 van start gegaan en loopt tot 1 april 2023.

Het partnerschap omvat organisaties uit 6 Europese landen: EDUcentrum (Tsjechische Republiek), E-Seniors (Frankrijk), Komicha (Bulgarije), Atermon (Nederland), iCmedia (Spanje), HeartHands Solutions (Cyprus).



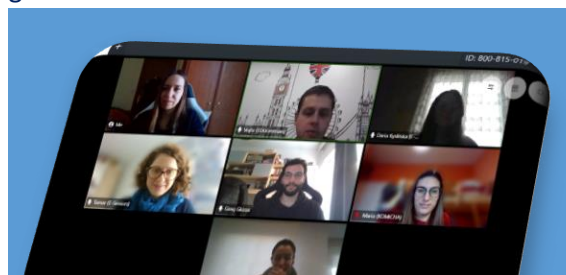
Het project biedt een holistische aanpak, waarbij de nadruk ligt op het introduceren van alle relevante informatie over nepnieuws en desinformatie, de invloed ervan op onze beslissingen en manieren om ze op te sporen. De drie belangrijkste resultaten die tijdens de looptijd van het project zullen worden geproduceerd, zijn de volgende:

- **Opstellen van de trainingshandleiding.** Met behulp van deze trainingshandleiding kunt u volwassenen kennis laten maken met de thema's nepnieuws en desinformatie om hen te helpen hun mediageletterdheid te verbeteren en kritisch om te gaan met de informatie.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

- **Webapplicatie.** Deze webapplicatie introduceert verschillende activiteiten over het onderwerp nepnieuws en desinformatie om je vaardigheden en kennis te verbeteren met quizzen, teksten en video's. Dynamic demonstrator.
- **Een online leerplatform** dat mogelijkheden biedt om de leerervaring te verbeteren. Het zal levensechte interactieve scenario's weergeven zodat de doelgroep meer inzicht kan krijgen in de concepten nepnieuws en desinformatie.

De startbijeenkomst van het project werd online gehouden op 18 januari 2022. Partners bespraken hun verantwoordelijkheden en de eerste activiteiten en deadlines van het project. Alle partners werken nu aan de identificatie van de kennis en vaardigheden van trainers van volwassenen over nepnieuws en desinformatie en de documentatie van hun huidige onderwijspraktijken. Op basis van deze gegevens zullen vervolgens nationale rapporten worden opgesteld in het kader van resultaat 1 van het project. De volgende bijeenkomst zal in december 2022 in Rotterdam worden gehouden.



Voor meer informatie, ga naar:

Project's website: <https://break-the-chain.eu/>

Facebook page: <https://www.facebook.com/Break-the-chain-113686904554703>

Twitter account:
<https://mobile.twitter.com/breakthechainp1>



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union